

Era del Comú de Galera

Gaià

Ubicació

Comarca:	Bages
Lloc/Adreça:	Raval de Galera, al sector sud-oest del terme de Gaià
Emplaçament	Carretera de Prats de Lluçanès (BV-4401), al km. 1 carretera de Galera (BV-4402).
Alçada:	382

Coordenades:

Latitud:	41.91323
Longitud:	1.88793
UTM Est (X):	407775
UTM Nord (Y):	4640740

Classificació

Número de fitxa	08090 - 124
Àmbit:	Patrimoni immoble
Tipologia	Obra civil
Estil / època:	Modern Contemporani
Segle	XVIII-XX
Estat de conservació	Bo
Protecció	Inexistent
Accés	Fàcil
Ús actual:	Simbòlic
Titularitat	Privada
Titular:	08089A003000200000YP

Fitxes associades:

[Era de cal Lluís](#)

Autoria de la fitxa	Jordi Piñero Subirana
Data de registre de la fitxa:	dc., 25/07/2018 - 02:00

Descripció

Era de batre emplaçada a la banda nord-est del nucli de Galera, darrera els patis i coberts de les cases centrals del carrer. Consisteix en una esplanda que queda elevada respecte de les cases, amb un terra actualment d'herba i sense enrajolar. Aquesta era es va habilitar els anys posteriors a 1910 perquè hi pogués arribar una màquina de batre de les que passaven pels diferents pobles. Anteriorment en aquesta franja hi havien diverses eres comunals, i en aquest moment l'era es va fer més ampla. Aleshores la majoria dels pagesos de Galera van venir a batre aquí i van abandonar les altres eres comunals que hi havia. Per això aquesta es coneix amb el nom d'era del Comú.

Observacions:

Informació facilitada per Ramon M. Vila

Història

El nucli de Galera va sorgir a finals del segle XVIII com una mena de colònia agrícola impulsada per Francesc d'Assís Delàs i Silvestre, baró de Vilagaià, el qual va facilitar en aquest indret l'establiment a uns 25 colons. Francesc estava casat amb Mariana Taurinyà Llaudes, filla de Josep Taurinyà Aspres, de Ripoll. Se sap que el nucli de Galera tenia diverses eres distribuïdes a l'entorn del grup de cases, de manera que formaven una espècie de zona comunitària d'uns 25 metres d'amplada que, a més, complia una funció de prevenció d'incendis forestals. A les eres es batia per torns, i l'ordre l'establia l'anomenat distribuïdor, que solia ser un dels vells del poble. Així mateix, també hi havia la figura del col·lector, que era l'encarregat de fer les particions i prendre la part corresponent al baró. Entorn del 1910 es va decidir fer una era més gran on s'hi pogués instal·lar una màquina de batre que pogués utilitzar tothom, però no hi va haver acord per un conflicte de terrenys amb els de cal Lluís. La qüestió, que va enfrontar el baró de Vilagaià i els de cal Lluís, va acabar als tribunals amb una sentència final a favor del baró. A partir d'aleshores en aquesta nova era, coneguda com era del comú, cada any s'hi feia venir una màquina de batre. A conseqüència del conflicte el baró va voler escarmentar els de cal Lluís, que van ser els únics que no podien batre a la nova era. A més, s'hi va reservar un tros al mig per cobrar les parts que li corresponien a ell. El primer any els de cal Lluís van intentar batre a la nova era, però els altres veïns, molestos perquè el plet havia fet endarrerir les obres, li tiraven les garbes al seu camp de baix. En contrapartida l'any 1921 els de cal Lluís van fer enrajolar l'era on sempre havien batut, actualment coneguda com l'era de cal Lluís, i hi van construir una barraca per la màquina de ventar, tot i que aquell terreny sempre havia estat comunitari.

Bibliografia

VILA CASALS, Ramon M. Llibre de Galera (treball inèdit)

